

Original Article

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดปทุมธานี

The Readiness of Transferring the Mission of the Tambon Health Promoting Hospital
to the Local Administrative Organization in Pathumthani Province.

ดุจเดือน ตั้งเสถียร¹, ศศิพร โลจายะ²
Dudduan Tangsatien¹, Sasiporn Lojaya²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ประชากร คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยทุกแห่ง จำนวน 79 แห่ง ใน 7 อำเภอ จำนวน 267 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม 2562 โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของ รพ.สต. มีความรู้เรื่องการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 131 คน ร้อยละ 49.06 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของ รพ.สต. มีความพร้อมต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ บริหารจัดการ ด้านจัดบริการสาธารณสุข และด้านบุคลากร ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ในปัจจัยระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน ในส่วนของปัจจัยเพศ อายุ สถานภาพสมรส อายุราชการ การพักอาศัยและ อัตราเงินเดือน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ข้อเสนอแนะ ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ ความเข้าใจต่อขั้นตอนและกระบวนการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างสัมพันธที่ดีต่อการประสานและร่วมมือกันในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนต่อไป

คำสำคัญ : การถ่ายโอนภารกิจ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

^{1,2} กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี

^{1,2} Pathumthani Provincial Public Health Office

ABSTRACT

The objective of this research is to study. The Readiness of Transferring the Mission of the Tambon Health Promoting Hospital to the Local Administrative Organization in Pathumthani Province. This research studies the questionnaires collected from population in health everywhere center 79 amounts are in 7 amphur 267 health personnel in May-October 2019. Data was statistically analyzed and presented by percentages, average means, standard deviation t-test and F-test, Significant level at 0.05

The education meets that : Health officer of the health center be omniscient about to perform allocated duties from department of public health gives the local government organization in the overall image was in the freg. +1.

2. Health officer percentages of the health center think to perform allocated duties from department of public health gives the local government organization in the overall image is in the average when separate lay a side meets that budget side is valuable share topmost next be administrate manage very side serves the public health and personnel side respectively opinion part of an officer who has to perform allocated duties from department of public health gives the local government organization there is the difference important imply statistics way in level education factor and the vacancy in the part of gender factor age marriage status age the government service the dwelling and rate of salary there is the difference noly way statistics significance

According to this study, we recommended to set up a meeting for health personnel to have correct knowledge and understanding toward the process of decentralization to local government organization to create good coordination and participation for the most effective outcome toward the majority in the community.

Keyword : Transferring the Mission, Local Administrative Organization

บทนำ

ด้วยคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายละเอียดแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันอยู่ในช่วงสิ้นสุดแผน 2 ของ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เตรียมการเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติแผน 3 เพื่อบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ต่อ ขณะเดียวกันได้มีการตั้งคณะทำงานเตรียมการถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) โดยมีผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้แทนจากชมรม ผอ.รพ.สต. เป็นคณะทำงาน⁽¹⁾ นั้น

กระทรวงสาธารณสุข เริ่มแรกได้ดำเนินการโดยดำเนินการถ่ายโอนสถานีนอนามัยให้องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และได้มีการเตรียมการสำรวจข้อมูล ด้านทรัพย์สิน การดำเนินงาน งบประมาณ และความสนใจของบุคลากรในสถานีนอนามัยที่จะโอนไป ในพื้นที่ อบต. ที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการดีเด่น ปี 2548-2549 และได้เข้าร่วมโครงการหลักประกันสุขภาพ จำนวน 110 แห่ง⁽²⁾ ซึ่งในปี 2550 ได้กำหนดเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 30 แห่ง โดยจังหวัดปทุมธานีมีองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นเป้าหมายทดลองการถ่ายโอนสถานีนอนามัย จำนวน 1 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล บึงยี่โถ อำเภอบึงสามพัน และสถานีนอนามัยตำบล บึงยี่โถ อำเภอบึงสามพัน และกำหนดให้ดำเนินการ

ถ่ายโอนสถานีนอนามัยให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปีต่อๆ ไป นั้น

สำหรับ จังหวัดปทุมธานี ในปี 2562 มีจำนวนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งสิ้น 65 แห่ง (อบจ.1 แห่ง/ เทศบาล 27 แห่ง/ อบต. 37 แห่ง) กระจายในอำเภอต่างๆ รวม 7 อำเภอ และจากการส่งแบบสอบถามความสมัครใจของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าร่วมการถ่ายโอนสถานีนอนามัย ให้ อบต. เพื่อเตรียมดำเนินการในช่วงต่อไป พบว่ามีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครใจร่วมการถ่ายโอนสถานีนอนามัยให้ อบต. รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 แห่ง จาก 5 อำเภอ⁽³⁾ จากการดำเนินงานสาธารณสุข ในปัจจุบันยังมีการดำเนินงานตามแผนงานของกระทรวงสาธารณสุข และการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน พ.ศ. 2542 นั้นยังมีการดำเนินงานซ้ำและไม่เป็นไปตามแผน ซึ่งงานที่มีการถ่ายโอนที่ชัดเจนนั้น มีการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับหมู่บ้านเพื่อสนับสนุนศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ซึ่งเงินงบประมาณดังกล่าวเป็นเงินที่จัดสรรให้เพื่อใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมป้องกันโรค และแก้ไขปัญหาสาธารณสุขในชุมชน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยยังขาดแนวทางและความรู้ อีกทั้งยังมีความสับสนในการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี มีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ มีการทำงานเป็นทีม รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม แต่ในสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลและสถานีนอนามัย ยังอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมในปัจจุบันเหล่านี้ จึงทำให้หัวหน้าสถานีนอนามัยเกิดความไม่มั่นใจว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถรับภาระการถ่ายโอนภารกิจงานด้าน

สุขภาพไปดำเนินการให้มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจครั้งนี้ได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการศึกษาความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพร้อมของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจสาธารณสุข

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ศึกษา

อำเภอ	กลุ่มประชากร (คน)
เมืองปทุมธานี	66
สามโคก	25
ลาดหลุมแก้ว	41
ธัญบุรี	19
ลำลูกกา	42
คลองหลวง	39
หนองเสือ	35
รวม	267

ที่มา: กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สสจ.ปทุมธานี ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี การทบทวนวรรณกรรม และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแนวทางการสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุราชการ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical Research) ประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 7 อำเภอ จำนวน 267 คน เก็บรวบรวมข้อมูล ในเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม 2562

อัตราเงินเดือน การพักอาศัย และหน้าที่รับผิดชอบหลัก ข้อคำถามเป็นลักษณะเลือกตอบและเติมข้อความ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจด้านสุขภาพ ขอบเขตการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข และกระบวนการ

ถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข จำนวน 12 ข้อ
ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนคำตอบดังนี้
ตอบทราบให้ 1 คะแนน ตอบไม่ทราบให้ 0

คะแนน และเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้
ความเข้าใจแบ่งออกเป็น 3 ระดับ⁽⁴⁾ คือ

ความรู้ระดับต่ำ	มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} - 1/2 S.D.$ ถึงคะแนนต่ำสุด
ความรู้ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} \pm 1/2 S.D.$
ความรู้ระดับสูง	มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง $\bar{X} + 1/2 S.D.$ ถึงคะแนนสูงสุด

ตอนที่ 3 คำถามความพร้อมของ
เจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้าน
สาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย ด้านบริหาร
จัดการ จำนวน 5 ข้อ ด้านจัดบริการสาธารณสุข
จำนวน 6 ข้อ ด้านงบประมาณ จำนวน 5 ข้อและ

ด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ โดยลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(rating scales) 4 ระดับ คือ พร้อมมากที่สุด มาก
ไม่พร้อม และไม่พร้อมอย่างยิ่ง รวม 22 ข้อ
จัดเป็นข้อความลักษณะบวก และทางลบ เกณฑ์
การให้คะแนน

ระดับความพร้อม	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
มากที่สุด	4	1
มาก	3	2
ไม่พร้อม	2	3
ไม่พร้อมอย่างยิ่ง	1	4

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม
และทำการแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนน
เฉลี่ยของประชากรแบ่งระดับความพร้อมเป็น 3

ระดับ โดยอาศัยเกณฑ์การหาความกว้างของ
อันตรภาคชั้น⁽⁵⁾ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
3.00 - 4.00	มีความพร้อมต่อการถ่ายโอนอยู่ในระดับสูง
2.00 - 2.99	มีความพร้อมต่อการถ่ายโอนอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 - 1.99	มีความพร้อมต่อการถ่ายโอนอยู่ในระดับต่ำ

การทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่สำคัญเป็นแบบสอบถาม
ซึ่งผู้ศึกษาจะต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธี
วิจัยและใช้ความชำนาญในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นอย่างดี ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

องค์ประกอบของการถ่ายโอนภารกิจในด้าน คือ
ด้านบริหารจัดการ ด้านจัดบริการสาธารณสุข
ด้านงบประมาณและด้านบุคลากร ซึ่งความ
ถูกต้องและความน่าเชื่อถือ จะพิสูจน์ได้ในขณะ
ทำการสอบถาม และการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้

ตรงตามเนื้อหาตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่
ทำการศึกษาในครั้งนี้

แนวคำถามในการสอบถามเพื่อหา
ข้อสรุปในประเด็นที่ทำการศึกษาโดยทำการ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรง
(validity) ซึ่งเป็นความตรงในเนื้อหา (content

validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พิจารณาถึงความ
สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบสอบถาม
เป็นรายข้ออีกครั้ง แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์
ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective
Congruence: IOC) ตามสูตร

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบสอบถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยผู้วิจัยตัดข้อคำถามที่มีค่า IOC
น้อยกว่า 0.5 ออกเนื่องจากถือว่าข้อคำถามนั้นไม่
มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและ
ปรับปรุงข้อคำถามข้อนั้นใหม่

2. การตรวจสอบความเชื่อถือได้
(reliability) สามารถทดสอบประโยคคำถามเพื่อ
ดูว่าประโยคคำถามนั้นสื่อความหมายได้ตรงตาม
ความต้องการหรือไม่หรือทดสอบประโยคคำตอบ
ที่ได้มานั้นเชื่อถือได้หรือไม่ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการนำ
แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ
แล้วไปทดลองใช้จริงกับสำนักงานสาธารณสุข
อำเภอเมืองจังหวัดนครนายก โดยกลุ่มประชากร
ที่เหมือนกันกับกลุ่มที่จะทำการศึกษาจริง จำนวน
ทั้งสิ้น 30 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความ
เชื่อมั่นตามวิธีการครอนบาค (Cronbach's
Alpha Coefficient) และค่าอำนาจจำแนกโดย
การทดสอบค่า t (Separated t - test) ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ .05 แล้วนำมาคำนวณโดย
เครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม รวมเท่ากับ .789 ซึ่งถือว่ายอมรับ
และเชื่อถือได้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม

ดังนี้

1. เตรียมข้อมูลกลุ่มประชากรที่จะ
ทำการศึกษา ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน
ของแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนนายแพทย์
สาธารณสุขจังหวัดปทุมธานีขออนุญาตเข้าเก็บ
ข้อมูลเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสังกัดของ
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดปทุมธานี
จำนวนทั้งสิ้น 7 อำเภอ
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดย
ส่งแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว จำนวน 267 ฉบับ
แจกให้กับประชากรที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการ
สาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ เจ้าหน้าที่งาน
สาธารณสุขชุมชน และเจ้าหน้าที่งานทันต
สาธารณสุข เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม
4. ติดตามแบบสอบถาม โดยการ
เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างให้
ครบ 267 ฉบับ

5. นำแบบสอบถามทั้งหมดมา
 กำหนดรหัส สร้างตัวแปร บันทึกข้อมูลและ
 ประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์
 ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive

statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิง
 อนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ t-test
 และF-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร (N= 267)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	72	26.97
หญิง	195	73.03
อายุ (ปี)		
น้อยกว่า 30 ปี	14	5.24
30 – 40 ปี	39	14.61
40 ปีขึ้นไป	214	80.15
อายุเฉลี่ย	37.83	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.95	
สถานภาพสมรส		
โสด	91	34.08
คู่	142	53.18
หม้าย หย่า แยก	34	12.74
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	33	12.36
ปริญญาตรี	227	85.02
ปริญญาโทขึ้นไป	7	2.62
ตำแหน่งงาน		
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	14	5.24
นักวิชาการสาธารณสุข/พยาบาลวิชาชีพ	186	69.66
จพง.สาธารณสุขชุมชน/จพง.ทันตสาธารณสุข	67	25.10
อายุราชการ		
น้อยกว่า 10 ปี	67	25.09
10-20 ปี	48	17.98
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	152	56.93

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุเฉลี่ย		17.10
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		8.42
อัตราเงินเดือน		
น้อยกว่า 15,000 บาท	33	12.36
ระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท	60	22.47
30,001 บาทขึ้นไป	174	65.17
การพักอาศัยอยู่ในตำบลที่ปฏิบัติงาน		
พักอาศัย	75	28.09
ไม่พักอาศัย	192	71.91
หน้าที่รับผิดชอบหลัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
งานบริหาร	23	8.61
งานบริการ	142	53.18
งานวิชาการ	102	38.21
รวม	267	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.03 มีอายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 80.15 สถานภาพสมรส ร้อยละ 53.18 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 85.02 ปฏิบัติงานในตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุข/พยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 69.66 อายุราชการ

มากกว่า 20 ปี ร้อยละ 56.93 อัตราเงินเดือนมากกว่า 30,001 บาท ร้อยละ 65.17 ส่วนใหญ่ไม่ได้พักอาศัยในตำบลที่ปฏิบัติงาน ร้อยละ 71.91 และหน้าที่รับผิดชอบหลัก คือ งานบริการ ร้อยละ 53.18

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี (N= 267)

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
ระดับสูง	62	23.22
ระดับปานกลาง	131	49.06
ระดับต่ำ	74	27.72
รวม	267	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดปทุมธานีในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.06

ตารางที่ 4 ระดับความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี

ความพร้อมจำแนกรายด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการ	2.45	.47	ปานกลาง
ด้านการจัดบริการสาธารณสุข	2.35	.45	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	2.57	.52	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	2.26	.48	ปานกลาง
ภาพรวม	2.41	.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีระดับความพร้อมต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.41$)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปร (N= 267)

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	t-value	p-value
เพศ				
ชาย	2.49	.51	1.292	.198
หญิง	2.38			
การพักอาศัย				
พัก	2.39	.44	.603	.547
ไม่พัก	2.44	.53		

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามเพศและการพักอาศัยในตำบลที่ปฏิบัติงาน พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 2.49, 2.38 ไม่พักและพักอาศัย มีค่าเฉลี่ย 2.44, 2.39 ตามลำดับ และเมื่อ

ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่า t-test ได้ค่า t = .198 และ .547, p>0.05

สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีเพศและการพักอาศัยในตำบลต่างกัน จะมีระดับความพร้อมต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุข
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	F	p-value
อายุ				
น้อยกว่า 30 ปี	2.25	.77	.289	.750
30 -40 ปี	2.28	.77		
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	2.39	.63		
สถานภาพสมรส				
โสด	1.94	.68	.438	.646
สมรส	1.84	.37		
หม้าย/หย่า/แยก	1.89	.50		
ระดับการศึกษา				
อนุปริญญา	2.19	.40	4.933	.008*
ปริญญาตรี	1.84	.47		
ปริญญาโทขึ้นไป	2.04	.51		
ตำแหน่งงาน				
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	2.19	.75	3.324	.039*
นักวิชาการสาธารณสุข/พยาบาลวิชาชีพ	1.74	.70		
จพง.สาธารณสุขชุมชน/จพง.ทันต สาธารณสุข	1.93	.66		
อายุราชการ				
น้อยกว่า 10 ปี	2.13	.81	.241	.789
10 -20 ปี	2.15	.80		
20 ปีขึ้นไป	2.04	.64		
อัตราเงินเดือน				
น้อยกว่า 15,000 บาท	2.19	.40	2.135	.122
15,001 – 30,000 บาท	2.41	.64		
30,001 บาทขึ้นไป	2.58	.50		

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน อายุราชการ และอัตราเงินเดือนกับความพร้อมต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้ค่า F-test ได้ค่า t= .750, .646, .008, .039, .787 และ .122 ตามลำดับ โดยระดับ

การศึกษาและตำแหน่งงานมี $p < 0.05$ สรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งงานต่างกันจะมีระดับความพร้อมต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความพร้อมการถ่ายโอนภารกิจโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยสรุปในภาพรวม พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการด้านการจัดบริการสาธารณสุข ด้านงบประมาณ และด้านบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่จะมีกลุ่มอายุที่ใกล้เคียงกัน คือ ระหว่าง 30-40 ปีขึ้นไป อายุเฉลี่ย 39.83 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส อายุราชการเฉลี่ย 17 ปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวัชรินทร์ รักชาติ เจริญ⁽⁶⁾ ที่ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการปฏิบัติงานศึกษาเปรียบเทียบระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 กับองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 ผลการศึกษา พบว่า บทบาทที่คาดหวังของตนในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของโอลดา มาแสวง⁽⁷⁾ ที่ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย และโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดยโสธรต่อการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยและโรงพยาบาลชุมชนมีความคิดเห็นต่อการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นทั้ง 4 ด้าน คือ การจัดการกิจการในการบริการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับการศึกษาของอุปรณ์ นิลนพคุณ⁽⁸⁾ ที่ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายปกครองต่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพังงา

ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความสำเร็จในการกระจายอำนาจคือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐควรถ่ายโอนภารกิจไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางส่วนและสอดคล้องกับการศึกษาของนายสรายุทธ รัตน์⁽⁹⁾ ที่ศึกษาความพร้อมของสถานีอนามัยในการถ่ายโอนภารกิจให้ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกระบี่ พบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีศักยภาพในการควบคุมดูแลการดำเนินงานในส่วนนี้น้อย และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำงานนาน 10-20 ปี ยังไม่มั่นใจในการบริหารงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจเนื่องจากความเข้าใจในงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความรู้และความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ บริหารจัดการด้านจัดบริการสาธารณสุข และด้านบุคลากรตามลำดับ ส่วนความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปัจจุบันระดับการศึกษาและตำแหน่งงาน ในส่วนของปัจจัยเพศ อายุ

สถานภาพสมรส อายุราชการ การพักอาศัยและ
อัตราเงินเดือน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้เจ้าหน้าที่
สาธารณสุขมีความรู้ความเข้าใจต่อขั้นตอนและ
กระบวนการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะระดับการศึกษาและ
ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี
ต่อการประสานและร่วมมือกันในการดำเนินงาน
ที่มีประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่
ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพร้อมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับถ่ายโอน
ภารกิจด้านสาธารณสุขและ รพ.สต. ไปอยู่ใน
ความดูแล
2. ควรศึกษาเชิงคุณภาพเรื่องขนาด
ของรพ.สต.ที่เหมาะสมแก่การถ่ายโอนภารกิจ
ด้านสาธารณสุขให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนโดย
ส่วนรวม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ นพ.สุรินทร์ สืบซึ่ง
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี
นางอุดมลักษณ์ เวชชพิทักษ์ นักวิชาการ
สาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านส่งเสริมพัฒนา) ที่ให้
คำปรึกษาและแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่างๆ ขอขอบคุณ สาธารณสุขอำเภอ เจ้าหน้าที่
สาธารณสุขทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและ
อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานปลัดกระทรวง. คู่มือการดำเนิน
การถ่ายโอนภารกิจสาธารณสุข ให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. 2550.
2. กระทรวงสาธารณสุข. การบริหารงาน
สาธารณสุขส่วนภูมิภาค ฉบับปรับปรุงครั้งที่
6 (พ.ศ.2542). 2542.
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี.
2560. ข้อมูลวางแผนและประเมินผล
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี.
2560. (เอกสารอัดสำเนา).
4. บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. รวบรวมผลการ
วิจัยการวัดผลการวิจัยการวัดผลและประเมิน
ผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์; 2543.
5. Best, J. W. Research in Education. (3rd
ed.). New Jersey: Prentice-Hall; 1978.
6. วัชรินทร์ รักชาติเจริญ. ความคิดเห็นของ
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อ
บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงใน
การปฏิบัติงาน: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง
องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 กับองค์การ
บริหารส่วนตำบลชั้น 5. ภาคนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์; 2559.
7. ไอลดา มาแสวง. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่
สถานีอนามัยและโรงพยาบาลชุมชนจังหวัด
ยโสธรต่อการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. ภาคนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์; 2554.
8. อุปกรณ์ นิลนพคุณ. ความคิดเห็นของ
ข้าราชการฝ่ายปกครองต่อพระราชบัญญัติ
กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.
2542: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดพังงา.
ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2555.

9. กมลวรรณ สุรวินัยบดี. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยที่มีต่อการถ่ายโอนภารกิจของรัฐด้านสาธารณสุขให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีอำเภอบ้านบึง จังหวัดตราดบุรี. (ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา; 2558.
10. วิชาญ ภิบาล. ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับโครงสร้างและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล:ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา (ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2552.
11. สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แพรววิทยา; 2520.